

ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

неофіційний переклад

**ДИРЕКТИВА 2002/58/ЄС Європейського Парламенту і Ради
від 12 липня 2002 р.**

**“ПРО ОБРОБКУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ТА
ЗАХИСТ ТАЄМНИЦІ У СЕКТОРІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ”**

Європейський Парламент і Рада –

Беручи до уваги Договір про Європейський Союз, зокрема статтю 95,

Беручи до уваги пропозицію Комісії ¹,

Беручи до уваги висновки Економічно-соціального комітету ²,

Внаслідок консультацій з Комітетом регіонів,

Діючи відповідно до процедури, затвердженої в статті 251 Договору ³,

Враховуючи, що:

(1) Директива 95/46/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24.10.1995 р. “Про захист осіб у зв’язку з автоматизованою обробкою персональних даних і вільним обігом цих даних” ⁴ вимагає від держав-членів забезпечити права та свободи фізичних осіб у зв’язку з обробкою персональних даних та, зокрема, їх право на таємницю для забезпечення вільного обігу персональних даних у Спільноті,

(2) Ця Директива намагається забезпечити основні права та дотримується принципів, визнаних, зокрема, Хартією про основні права Європейського Союзу. Зокрема, ця Директива передбачає забезпечити повне дотримання прав, встановлених в статтях 7 та 8 цієї Хартії,

(3) Конфіденційність комунікацій гарантована, відповідно до міжнародних документів щодо прав людини та основоположних свобод, та конституцій держав-членів,

(4) Директива 97/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15.12.1997 р. “Про обробку персональних даних і захист прав осіб у телекомунікаційному секторі” ⁵ визначила принципи, викладені в Директиві 95/46/ЄС, у спеціальні норми щодо сектору телекомунікацій. Директива 97/66/ЄС повинна бути адаптована до розвитку ринку та технологій, послуг телекомунікацій для надання однакового рівня захисту персональних даних та захист прав користувачів послуг телекомунікацій доступних публічно, незалежно від використаних технологій,

(5) В даний час вводяться нові цифрові технології в мережі громадських комунікацій Спільноти, що стало приводом для спеціальних вимог до захисту персональних даних користувача. Розвиток інформаційного суспільства характеризується введенням нових послуг телекомунікацій. Доступ до цифрових мобільних мереж став наявним та доступним для широкої публіки. Ці цифрові мережі мають великий обсяг та можливості для обробки персональних даних. Успішний розвиток цих послуг за кордоном частково залежить від впевненості користувачів, що їх таємниця не буде підлягати ризику,

(6) Інтернет змінює традиційні ринкові структури шляхом надання спільної глобальної інфраструктури для постачання великого діапазону послуг електронних повідомлень. Наявні для громадськості послуги телекомунікацій через Інтернет відкривають нові можливості для користувачів, але також і нові ризики для їх персональних даних.

(7) У випадку мереж громадських комунікацій повинні бути розроблені спеціальні правові, регулюючі та технічні норми, необхідні для захисту прав фізичних осіб та основоположних свобод та для узаконення інтересів юридичних осіб, зокрема, щодо збільшення спроможності для автоматичного зберігання та обробки даних, які стосуються абонентів та користувачів,

(8) Законодавчі, регулюючі та технічні положення, прийняті державами-членами про захист персональних даних та забезпечення законних інтересів юридичних осіб в секторі телекомунікацій, повинні бути гармонізовані для уникнення перешкод на внутрішньому ринку електронної комунікації відповідно із статтею 14 Договору. Гармонізація повинна бути обмежена вимогами,

необхідними для гарантування того, що підтримка та розвиток нових послуг та мереж телекомунікацій серед держав-членів не зазнає перешкод,

(9) Держави-члени, постачальники та зацікавлені користувачі разом з правомочними органами Спільноти повинні співробітничати у впровадженні та розвитку відповідних технологій, де необхідно застосовувати гарантії, передбачені цією Директивою, приділяючи особливої уваги завданням зведення до мінімуму обробку персональних даних та не використання анонімних або вигаданих даних,

(10) В секторі телекомунікацій Директива 95/46/ЄС застосовується до всіх питань про захист прав людини та основоположних свобод, які можуть не міститись в її положеннях, включаючи обов'язки контролера та права людей. Директива 95/46/ЄС застосовується до послуг повідомлення не публічного змісту,

(11) Як й Директива 95/46/ЄС, ця Директива не стосується спірних питань про захист прав людини та основоположних свобод, що не регулюється правом Спільноти. Отже, це не змінює існуючий баланс між правами людей на особисту таємницю та можливістю для держав-членів вжити заходів, зазначених у частині 1 статті 15 цієї Директиви, необхідних для захисту громадянської безпеки, національної безпеки держави (включаючи економічний добробут держави) та примусу кримінального права. Отже, ця Директива не охоплює здатність держав-членів здійснювати законне втручання в електронні повідомлення, або вживати інших заходів, якщо це необхідно з будь-яких вказаних вище завдань та у відповідності з Європейською Конвенцією “Про захист прав людини та основоположних свобод” 1950 р., як пояснено постановами Європейського Суду з прав людини. Такі заходи повинні бути точно пропорційними до визначених завдань та необхідними в межах демократичного суспільства,

(12) Абоненти публічно доступних послуг телекомунікацій можуть бути фізичними або юридичними особами. Доповнюючи Директиву 95/46/ЄС, ця Директива має на меті захист основних прав фізичних осіб та особливо їх право на особисту таємницю, так само, як узаконення інтересів юридичних осіб. Ця Директива не викликає зобов'язання держав-членів поширювати застосування Директиви 95/46/ЄС на захист законних інтересів юридичних осіб, які забезпечені в межах відповідної Спільноти та національного права,

(13) Договірні відносини між абонентом та виконавцем послуги можуть спричиняти періодичну або разову платню за послугу, вже надану, або яка буде надана. Передплатні картки також розглядаються, як договір,

(14) Дані розташування можуть стосуватися кінцевого обладнання користувача, напрямку руху, рівня правильності розміщеної інформації, ідентифікації елементу мережі, в якому розміщене кінцеве обладнання в певному проміжку в часі та до часу, коли розміщена інформація була записана,

(15) Комунікація може включати будь-яке іменування, нумерацію або адресну інформацію, надану відправником комунікації або користувачем зв'язку для здійснення комунікації. Дані руху можуть включати будь-який переклад цієї інформації по мережі, через яку передається повідомлення з метою здійснення передачі. Дані руху можуть складатись з даних, які стосуються схеми руху, тривалості, часу або обсягу повідомлення, використаного протоколу, розміщення термінального обладнання відправника або одержувача, мережі, в якій повідомлення починається або закінчується, початку, кінця або тривалості з'єднання. Вони можуть також складатись з формату в якому повідомлення передається мережею,

(16) Інформація, яка є частиною послуги теле-, радіомовлення наданої через мережу публічної комунікації спрямована на потенційно необмежену аудиторію та не становить комунікації в сенсі цієї Директиви. Однак, у випадках, коли окремий абонент або користувач може бути ідентифікований при отриманні такої інформації, наприклад з послугами відео-на-запит, передана інформація входить до значення комунікації з метою цієї Директиви,

(17) Для цілей цієї Директиви, згода користувача або абонента, не беручи до уваги, що останній може бути фізичною або юридичною особою, повинна мати те саме значення, як і дані згоди суб'єкта, як визначено та уточнено в Директиві 95/46/ЄС. Згода може бути дана будь-яким методом, який дає змогу дати вільну спеціальну та інформативну вказівку про бажання

користувача, включаючи натискання відповідного пункту при відвіданні веб-сайту мережі Інтернет,

(18) За додаткову вартість послуги можуть, наприклад, полягати у рекомендації найдешевшого тарифного пакету, інформації про рух, дорожньому путівнику, прогнозі погоди та туристичній інформації,

(19) Застосування певних вимог про ідентифікацію показу та заборони показу лінії, з якої телефонують та лінії з'єднання та автоматичних дзвінків, які переадресовують з'єднані лінії абонентам до аналогічних телефонних станцій не можуть бути обов'язковими в спеціальних випадках, де таке застосування доведе технічну неможливість або буде вимагати непропорційного економічного зусилля. Для зацікавлених сторін важливо бути проінформованими про такі випадки та, отже, держави-члени повинні повідомити про них Комісію.

(20) Постачальники послуг повинні вжити відповідних заходів для гарантування безпеки своїх послуг, в разі необхідності з постачальником мережі, а також проінформувати абонентів про будь-які спеціальні ризики порушення безпеки мережі. Такі ризики можуть особливо траплятись серед послуг телекомунікацій через відкриту мережу, як Інтернет або аналогічну мобільну телефонію. Необхідно, особливо для абонентів та користувачів таких пристроїв, бути повністю проінформованими їхнім постачальником послуги про існуючі ризики безпеки, які знаходяться поза межами засобів захисту постачальника послуги. Постачальник послуги, який пропонує публічно доступні послуги телекомунікацій через Інтернет повинен проінформувати користувачів та абонентів про заходи, яких вони можуть вжити для захисту безпеки їх комунікацій, наприклад, використовуючи спеціальні типи програмного забезпечення та технології кодування. Вимога інформувати абонентів про особливі ризики безпеки не звільняє постачальника послуги від обов'язку вживати, за свій власний кошт, належні та негайні заходи для запобігання будь-яким новим, непередбаченим ризикам безпеки та відновлення нормального рівня безпеки послуги. Надання інформації про ризики безпеки абоненту повинно бути безкоштовним за виключенням будь-яких номінальних витрат, які абонент може понести при отриманні та зібранні інформації, наприклад, при завантаженні електронного поштового повідомлення. Безпека оцінюється у світлі статті 17 Директиви 95/46/ЄС,

(21) Для запобігання недозволеного доступу до даних, повинні бути вжиті заходи для захисту їх конфіденційності, включаючи, як зміст, так і будь-які інші дані. Національне законодавство деяких держав-членів забороняє тільки навмисний недозволений доступ до даних,

(22) Заборона зберігання даних та пов'язаних даних руху іншими особами, ніж користувачі, або без їх згоди не спрямована на заборону будь-якого автоматичного, проміжного та тимчасового зберігання цієї інформації, оскільки це має місце з єдиного приводу виконання пересилки даних в мережі електронних повідомлень та за умови, що інформація не зберігається довше, ніж це необхідно для пересилки даних та організації руху та, що впродовж періоду зберігання конфіденційність буде залишатися гарантованою. В разі необхідності для збільшення ефективності спрямованої пересилки будь-якої публічно доступної інформації для інших одержувачів послуги на їх вимогу, ця Директива не перешкоджає зберіганню такої інформації за умови, що ця інформація не буде у будь-якому випадку доступна необмеженій аудиторії та, що дані окремих абонентів або користувачів, які вимагають такої інформації будуть стерті,

(23) Конфіденційність даних повинно також бути забезпечено в ході законної торгівельної практики. Де це необхідно та дозволено законом, дані можуть бути записані з метою надання доказу торгівельної угоди. Директива 95/46/ЄС застосовується до такої обробки даних. Сторони комунікацій повинні бути проінформовані перед записом про запис, його мету та тривалість зберігання. Записані дані повинні бути стерті якнайшвидше та в будь-якому випадку найпізніше до кінця періоду, під час якого угода може бути законно розірвана,

(24) Термінальне обладнання користувачів мереж телекомунікацій та будь-яка інформація, яка зберігається в такому обладнанні є частиною особистої сфери права користувачів, яка вимагає захисту згідно з Європейською Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод. Так звані, “шпигунські” інструменти Інтернет, прилади для таємного спостереження (“жучки”), приховані ідентифікатори та інші можуть надати доступ до терміналу користувача

без його дозволу та отримати доступ до інформації, зберігати приховану інформацію або стежити за діяльністю користувача і серйозно втручатись в таємницю користувача. Використання таких приладів повинно бути дозволено тільки з узаконених причин, при знанні про це зацікавленого користувача,

(25) Однак, такі прилади, наприклад, так звані “cookies” можуть бути законним та корисним інструментом, наприклад, при аналізі ефективності дизайну веб-сайту та реклами, при перевірці особи користувача, задіяного в угоді, в оперативному режимі. Коли такі прилади, наприклад, “cookies” застосовані із законних причин, наприклад, полегшення надання інформаційних послуг суспільству, їх використання повинно бути дозволено за умови, що користувачам надана ясна та точна інформація у відповідності з Директивою 95/46/ЄС про причини використання “cookies” або інших подібних приладів, щоб, таким чином, впевнитись, що користувачі знають про інформацію, яка розташована на термінальному обладнанні, що використовується. Користувачі повинні мати можливість відмовитись від “cookie”, або подібного приладу, що зберігається на термінальному обладнанні. Це особливо важливо, коли інші користувачі, ніж справжній користувач, мають доступ до термінального обладнання та тим самим до будь-яких даних, які містять таємну інформацію, що зберігається на такому обладнанні. Інформація та право відмовитись можуть бути запропоновані одночасно для використання різних приладів, що підлягають інсталяції на термінальне обладнання користувача впродовж того ж самого з’єднання та також стосуватись будь-якого подальшого використання, яке може трапитись, цих приладів під час подальших з’єднань. Методи надання інформації, які пропонують право відмовитись або вимагають згоду повинні бути настільки приємно зроблені для користувача, наскільки це можливо. Доступ до змісту спеціального веб-сайту може все ще бути умовним при добровільному та проінформованому прийнятті “cookie” або іншого подібного приладу, при його використанні із законною метою,

(26) Дані, які стосуються абонентів, оброблені в мережах електронних повідомлень для встановлення з’єднання та передачі інформації, містять інформацію про особисте життя фізичних осіб та стосуються права поважати їх кореспонденцію, або стосуються законних інтересів юридичних осіб. Такі дані можуть зберігатись обмежений період часу, і тільки настільки, наскільки це необхідно для надання послуги з метою виставлення рахунку та для сплати шляхом спільного з’єднання. Будь-яка подальша обробка таких даних, які постачальник публічно наявних послуг телекомунікацій може захотіти здійснити, з метою маркетингу послуг телекомунікацій або для надання послуг за додаткову вартість, може бути дозволено тільки, якщо абонент погодився на це на підставі точної та повної інформації, наданої постачальником публічно доступних послуг телекомунікацій про типи подальшої обробки, які він має намір здійснити та про право абонента не давати, або відкликати згоду на таку обробку даних. Дані руху, використані для маркетингових послуг комунікацій, або для надання послуг за додаткову вартість повинні бути стерті, або зроблені анонімними після надання послуги. Постачальники послуг повинні завжди продовжувати інформувати абонентів про типи даних, які вони обробляють, та про причини та тривалість такої обробки,

(27) Точний момент закінчення передачі комунікації, після якого дані руху повинні бути стерті, за виключенням причин виставлення рахунків, може залежати від типу наданих послуг телекомунікацій. Наприклад, для голосового телефонного дзвінка передача буде завершена, як тільки будь-який користувач закінчить зв’язок. Для електронних поштових повідомлень передача закінчена, як тільки адресат забирає повідомлення, зазичай з сервера свого постачальника послуги,

(28) Зобов’язання стерти дані, або зробити такі дані анонімними, якщо вони не потрібні з метою передачі, не суперечить таким операціям в Інтернет, як використання кеша в назві домену системи IP-адреси, або кешування IP-адрес, пов’язаних з фізичними адресами, або використання інформації для підключення з метою контролю права доступу до мережі або послуг,

(29) Постачальник послуги може обробляти дані, які стосуються абонентів та користувачів, у разі необхідності, в окремих випадках для визначення технічних пошкоджень, або помилок в передачі комунікацій. Дані, необхідні з метою виставлення рахунків, можуть бути також

оброблені постачальником послуги для визначення та припинення шахрайства, яке полягає у використанні не оплачених послуг телекомунікацій,

(30) З метою обмеження обсягу персональних даних до суворого мінімуму повинні бути обмеження для доступу до мереж та послуг телекомунікацій. Будь-яка діяльність, яка стосується надання послуг телекомунікацій, що виходить за межі передачі комунікації та виставлення рахунку повинна засновуватись на сукупних даних, вони повинні розглядатись, як послуги за додаткову вартість, на які обов'язкова згода абонента,

(31) Згода, яка повинна бути досягнута для обробки персональних даних з метою надання окремої послуги за додаткову вартість, від користувача або абонента, буде залежати від даних, які повинні бути оброблені та від типу послуги, яка повинна бути надана, та від того чи це технічно, за процедурою та за договором можливо розрізнити особисте використання послуг електронних повідомлень юридичною або фізичною особою, яка підписалася на них,

(32) У випадку, коли постачальник послуг електронних повідомлень або послуг за додаткову вартість, укладає субдоговір на обробку персональних даних, необхідних для надання цих послуг з іншим суб'єктом, такий субдоговір та пізніша обробка даних повинні повністю узгоджуватись з контролерами персональних даних, як передбачено у Директиві 95/46/ЄС. У випадку, коли надання послуг за додаткову вартість вимагає, щоб рух або розміщення даних були перенаправлені з постачальника послуг електронних повідомлень до постачальника послуг за додаткову вартість, абоненти, або користувачі, яких стосуються дані повинні бути повністю проінформовані про це перенаправлення до того, як вони дали згоду на обробку даних,

(33) Введення деталізованих рахунків покращило можливості для абонента щодо перевірки точності грошових сум, які стягуються постачальником послуг, але, в той самий час, це може піддавати ризику таємницю користувача публічно наявних послуг телекомунікацій. Отже, для охорони таємниці користувача, держави-члени повинні заохочувати розвиток опцій послуг телекомунікацій, як умови для альтернативної сплати, що дозволяє анонімне, або суворо особистий доступ до публічно наявних послуг електронної комунікації, наприклад, телефонні картки та умови для сплати кредитною картою. З цією ж метою, держави-члени можуть попросити операторів запропонувати їх абонентам різні типи детальних рахунків, в яких певна кількість телефонного номеру була видалена,

(34) Щодо ідентифікації телефонної лінії, необхідно захистити право сторони, яка телефонує приховувати показ ідентифікації лінії, з якої зроблений дзвінок, та право сторони, якій телефонують відхиляти дзвінки з невизначених ліній. Існує правомірність для нехтування видалення показу ідентифікації телефонної лінії в спеціальних випадках. Деякі абоненти в особливих лініях довіри та подібних організаціях, зацікавлені в гарантії анонімності тих, хто дзвонить. Щодо ідентифікації з'єднаної лінії, необхідно захистити право та законний інтерес сторони, якій дзвонять, відхиляти показ ідентифікації лінії, з якою сторона, яка телефонує, з'єднана, особливо у випадку переадресованих дзвінків. Постачальники публічно наявних послуг телекомунікацій повинні інформувати своїх абонентів про існування ідентифікації лінії, з якої телефонують та з'єднаної лінії в мережі та всіх послуг, які пропонуються на підставі ідентифікації лінії, з якої телефонують, та з'єднаної лінії, так само як наявних опцій таємниці. Це дозволить абонентам зробити проінформований вибір серед умов таємниці, які вони хочуть використати. Опції таємниці, які пропонуються на основі “окремо на кожен ліній”, не повинні обов'язково бути наявними, як автоматична послуга мережі, але можуть бути досягнуті шляхом простої вимоги від постачальника публічно доступних послуг телекомунікацій,

(35) В мережах цифрового мобільного зв'язку, дані розташування, які надають інформацію про географічне положення термінального обладнання мобільного користувача, обробляються для здійснення передачі комунікацій. Такі дані є даними руху та охоплюються статтею 6 цієї Директиви. Однак, на додаток до цього, цифрові мобільні мережі можуть мати здатність обробляти дані розташування, які є більш точними, ніж необхідно для передачі комунікацій та, які використовуються для надання послуг за додаткову вартість, як послуги, що надають особисту інформацію руху та керівництво для водіїв. Обробка таких даних для послуг за додаткову

вартість повинна бути дозволена тільки у випадку, коли абоненти дали свою згоду, та повинні мати засоби для тимчасового відмови від обробки даних розташування, безкоштовно,

(36) Держави-члени можуть обмежити права абонентів та користувачів на таємницю по відношенню до ідентифікації телефонних ліній, коли необхідно, визначити шкідливі дзвінки та щодо ідентифікації лінії, з якої телефонують, та даних розміщення, коли необхідно, дозволити послуги у непередбачених випадках для здійснення їх обов'язків настільки ефективно, наскільки це можливо. З цією метою, держави-члени можуть прийняти спеціальні положення для уповноваження постачальників послуг телекомунікацій надати доступ до ідентифікації лінії, з якої телефонують, та даних розміщення без попередньої згоди зацікавлених користувачів або абонентів,

(37) Застережні заходи повинні бути надані абонентам проти шкоди, яка може бути спричинена автоматичним дзвінком, який переадресовується іншими. Більше того, в таких випадках, повинно бути можливим для абонентів припинити переадресовані дзвінки, які були передані на їх термінали, шляхом простої вимоги від постачальника послуг публічно наявних телекомунікацій,

(38) Адресні книги абонентів послуг телекомунікацій широко розповсюджуються та є публічними. Право на особисту таємницю фізичних осіб та законний інтерес юридичних осіб вимагає, щоб абоненти були здатні визначити, чи їх особисті дані опубліковані в адресній книзі і, якщо так, то які. Постачальники публічних адресних книг повинні інформувати абонентів про причини довідника та про будь-яке можливе особливе використання електронних версій публічних адресних книг, особливо при функції пошуку, яка дає змогу користувачам адресної книги дізнатись ім'я та адрес абонента на основі знання тільки телефонного номеру,

(39) Зобов'язання інформувати абонентів про мету публічних адресних книг, в які будуть включені їх особисті дані, повинні бути покладені на сторону, яка збирає такі дані для включення. Якщо дані можуть бути передані до однієї або більше третіх сторін, абонент повинен бути проінформований про таку можливість та про одержувача, або можливі категорії одержувачів. Будь-яка передача повинна підпорядковуватись умові, що дані не можуть бути використані в інших цілях, ніж ті, задля яких, вони були зібрані. Якщо сторона, яка збирає дані абонента або будь-яка інша третя сторона, якій дані були передані бажає використати дані з додатковою метою, поновлена згода абонента повинна бути отримана або первісною стороною, яка збирає дані, або третьою стороною, якій дані були передані,

(40) Застережні заходи повинні бути надані абонентам проти втручання в їх таємницю шляхом комунікацій без прохання, з метою маркетингу, зокрема, шляхом машин автоматичного дзвінку, телефаксів, та електронної пошти, включаючи повідомлення SMS. Ці форми непроханої комунікації можуть з одного боку бути відносно легкими та дешевими для розсилання та з іншого боку можуть бути тягарем та спричиняти грошові витрати для одержувача. Більше того, у деяких випадках, їх обсяг може також спричиняти складнощі для мереж телекомунікацій та термінального обладнання. Для таких форм непроханих комунікацій з метою прямого маркетингу, правомірно вимагати, щоб перед тим, як їм будуть надіслані повідомлення, була отримана неоднозначна згода одержувачів. Єдиний ринок вимагає узгодженого підходу для забезпечення простих, поширених у Спільноті норм для комерційної діяльності та користувачів,

(41) В межах контексту існуючих стосунків з клієнтом, розумно дозволити використання контактних електронних деталей для запропонування подібних продуктів або послуг, але тільки тією ж самою компанією, яка отримала електронні контактні деталі у відповідність з Директивою 95/46/ЄС. При отриманні контактних електронних деталей, клієнт повинен бути проінформований про їх подальше використання для прямого маркетингу яким та виразним способом, та йому повинна бути надана можливість відмовитись від такого використання. Така можливість повинна постійно надаватись з кожним подальшим повідомленням прямого маркетингу, безкоштовно, за виключенням будь-яких витрат на передачу цієї відмови,

(42) Інші форми прямого маркетингу, які вимагають більше витрат для відправника та не накладуть фінансових витрат для абонентів або користувачів, наприклад, голосова телефонія один-на-один, можуть виправдати підтримку системи, яка надає абонентам або користувачам можливість вказувати, що вони не хочуть отримувати такі дзвінки. Проте, для того, щоб не зме-

ншувати існуючі рівні захисту таємниці, держави-члени повинні бути уповноважені підтримувати національні системи, дозволяючи такі дзвінки тільки абонентам та користувачам, які дали свою попередню згоду,

(43) Для полегшення ефективного примусу постанов Спільноти щодо непроханих повідомлень з метою прямого маркетингу, необхідно заборонити використання фальшивих ідентифікаторів або фальшивих зворотних адрес, або номерів при посиланні непроханих повідомлень з метою прямого маркетингу,

(44) Деякі системи електронної пошти дозволяють абонентам бачити відправника та лінію теми електронного повідомлення, а також видаляти повідомлення без необхідності завантажувати залишок його змісту або прикріплення, таким чином, зменшуючи витрати, які можуть бути спричинені завантаженням непроханих електронних повідомлень або прикріплень. Ці пристосування можуть продовжувати бути корисними в деяких випадках, як додатковий інструмент до загальних зобов'язань, встановлених цією Директивою,

(45) Ця Директива не охоплює домовленості між державами-членами про захист законних інтересів юридичних осіб щодо непроханих комунікацій для прямого маркетингу. Коли держави-члени встановлюють реєстр тих, хто не бере участі у таких комунікаціях, для юридичних осіб, головним чином, ділових користувачів, повністю застосовуються положення статті 7 Директиви 2000/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 08.06.2000 р. про певні законні аспекти послуг інформаційного суспільства, зокрема, електронна торгівля, на внутрішньому ринку (Директива про електронну торгівлю)⁶,

(46) Функціональність положень послуг телекомунікацій може бути інтегрована до мережі або до будь-якої частини термінального обладнання користувача, включаючи програмне забезпечення. Захист персональних даних для публічно наявних послуг телекомунікацій повинен бути незалежним від конфігурації різних компонентів. Директива 95/46/ЄС охоплює будь-яку форму обробки персональних даних не залежно від використаної технології. Існування спеціальних постанов для послуг телекомунікацій поряд із загальними постановами для інших компонентів, необхідних для надання таких послуг, не може полегшити захист персональних даних та таємниці технологічно нейтральним способом. Отже, необхідно вжити заходів, які вимагають від виробників певних типів обладнання, яке використовується для послуг телекомунікацій, створювати свій продукт таким чином, щоб включати застережні заходи для забезпечення того, щоб персональні дані користувача та абонента були захищені. Прийняття таких заходів у відповідності з Директивою 1999/5/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 09.03.1999 р. про радіоблагоднання та термінальне обладнання для телекомунікацій та взаємного визнання цієї гармонізації⁷ буде забезпечено, щоб введення технічних характеристик обладнання для телекомунікацій, включаючи програмне забезпечення з метою захисту даних узгоджено для того, щоб відповідати втіленню в життя на внутрішньому ринку,

(47) Коли права користувачів та абонентів не поважають, національне законодавство повинно надавати юридичні засоби судового захисту. Повинні бути накладені штрафні санкції на будь-яку особу, яка підпорядковується приватному або публічному праву та не підкоряється національним заходам, вжитим згідно цієї Директиви,

(48) У сфері застосування цієї Директиви, рекомендується використовувати досвід Робочої групи із захисту осіб у зв'язку з обробкою персональних даних, яка складається з представників контролюючої влади держав-членів, встановлених у статті 29 Директиви 95/46/ЄС,

(49) Для полегшення виконання положень цієї Директиви, необхідні певні спеціальні домовленості для обробки даних, які знаходяться вже у використанні, на дату набрання чинності і введення до національного законодавства згідно цієї Директиви,

Прийняли таку Директиву:

Стаття 1. Сфера застосування та мета

1. Ця Директива гармонізує положення держав-членів, необхідні для забезпечення еквівалентного рівню захисту прав людини та основоположних свобод, та, зокрема права на особисту таємницю у зв'язку з обробкою персональних даних і захист прав осіб у телекомунікаційному секторі і забезпечення вільного обігу цих даних у Спільноті.

2. Положення цієї Директиви деталізують та доповнюють Директиву 95/46/ЄС із завданнями, згаданими в частині 1. Більше того, вони передбачають захист законних інтересів абонентів-юридичних осіб.

3. Ця Директива не застосовується до діяльності, що знаходиться поза сферою застосування Договору про Європейський Союз, як така, що охоплюється розділами 5 та 6 Договору про Європейський Союз, та в будь-якому випадку до діяльності, яка стосується публічної безпеки, державної безпеки (включаючи економічний добробут держави) та діяльності держави в сфері кримінального права.

Стаття 2. Визначення

Ця Директива передбачає збереження визначень Директиви 95/46/ЄС та Директиви 2002/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 07.03.2002 р. на спільній регулятивній структурі для мереж телекомунікацій та послуг⁸.

Для мети цієї Директиви застосовуються наступні визначення:

а. **“користувач”** – означає будь-яку фізичну особу, яка використовує послуги публічно наявних телекомунікацій з особистою або комерційною метою, не обов'язково підписавшись на цю послугу;

б. **“дані руху”** – означає будь-які дані, оброблені з метою транспортування повідомлення по мережі телекомунікацій або для виставлення рахунку;

с. **“дані розташування”** – означає будь-які дані, оброблені в мережі комунікацій, які вказують на географічне положення термінального обладнання користувача публічно наявної послуги телекомунікацій;

д. **“комунікація”** – означає будь-яку інформацію, якою обмінюються або передають між обмеженою кількістю сторін шляхом публічно доступних послуг телекомунікацій. Це не включає будь-яку інформацію, яка передається, як частина послуги теле- радіомовлення для аудиторії через мережу телекомунікацій за виключенням тих випадків, коли інформація може мати відношення до абонента або користувача, яких можна ідентифікувати, які отримують інформацію.

е. **“дзвінок”** – означає зв'язок встановлений шляхом публічно доступної телефонної послуги, яка дозволяє двостороннє спілкування в реальному часі;

ф. **“згода”** – означає наявність згоди користувача або абонента згідно Директиви 95/46/ЄС;

г. **“послуга за додаткову вартість”** – означає будь-яку послугу, яка вимагає обробки даних руху або даних розташування, інших ніж дані руху, вказані вище, необхідні для передачі комунікації або виставлення рахунку;

h. **“електронне поштове повідомлення”** – означає будь-яке текстове, голосове, звукове повідомлення або повідомлення у формі зображення, відіслане через мережу публічних комунікацій, яке може зберігатись в мережі або на термінальному обладнанні одержувача до часу його отримання одержувачем.

Стаття 3. Причетні послуги

1. Ця Директива застосовується до обробки персональних даних у зв'язку з наданням публічно доступних послуг телекомунікацій в мережі публічних комунікацій в Спільноті.

2. Статті 8, 10 та 11 застосовуються до абонентських, сполучених з центральними цифровими телефонними станціями та, де це технічно можливо та, якщо це не вимагає непропорційного економічного зусилля, також абонентських ліній, сполучених з аналогічними телефонними станціями.

3. Держави-члени інформують Комісію про випадки, в яких виконати вимоги статей 8, 10 та 11 буде технічно неможливо або це буде вимагати непропорційного економічного зусилля.

Стаття 4. Безпека

1. Постачальник публічних послуг телекомунікацій повинен вжити відповідних технічних та організаційних заходів щодо гарантування безпеки його послуг, якщо необхідно разом з постачальником публічних даних щодо безпеки мережі. Беручи до уваги стан та витрати на застосування, ці заходи повинні забезпечувати рівень безпеки, що відповідає наявним ризикам.

2. У випадку особливого ризику порушення безпеки мережі, постачальник публічно доступної послуги телекомунікацій повинен проінформувати абонентів про ризик, та коли ризик спостерігається поза межами застосування заходів, вжитих постачальником послуги, про будь-які можливі засоби відновлення безпеки, включаючи показник можливих витрат.

Стаття 5. Таємниця комунікацій

1. Держави-члени забезпечують таємницю комунікацій та відповідних даних руху через публічну мережу комунікацій та публічно доступних послуг телекомунікацій, за допомогою національного законодавства. Зокрема, вони забороняють читання, підключення (підслухування), зберігання або інші види втручання або стеження за спілкуванням та відповідними даними руху особами іншими, ніж користувач, без згоди зацікавлених користувачів, за виключенням випадків дозволених законом, у відповідності із частиною 1 статті 15. Ця частин не забороняє технічне зберігання, необхідне для передачі комунікації без шкоди принципу таємниці.

2. Частина 1 не впливає на законно дозволений запис повідомлень та відповідних даних руху при здійсненні в ході законної торгівельної практики, з метою надання підтвердження торгівельної угоди або будь-якої іншої торгівельної комунікації.

3. Держави-члени забезпечують використання мереж телекомунікацій для зберігання інформації, або отримання доступу до термінального обладнання абонента або користувача дозволяється тільки за умови, що зацікавлений абонент або користувач забезпечений ясною та зрозумілою інформацією у відповідності до Директиви 95/46/ЄС про мету обробки та йому запропоновано право відмовитись від такої обробки контролером даних. Це не перешкоджає будь-якому технічному зберіганню або доступу з єдиною метою виконання або полегшення передачі комунікації через мережу телекомунікацій, або коли необхідно надати інформаційному суспільству послугу на пряму вимогу абонента або користувача.

Стаття 6. Дані руху

1. Дані руху, які стосуються абонентів або користувачів, оброблені або збережені постачальником мережі публічних комунікацій повинні бути стерті або зроблені анонімними, якщо в них немає необхідності при передачі повідомлення без шкоди частина 2, 3 та 5 цієї статті та частині першої статті 15.

2. Дані руху, необхідні з метою виставлення рахунків абоненту та сплати шляхом взаємного з'єднання можуть бути оброблені. Така обробка дозволяється тільки до кінця періоду, під час якого рахунок може бути законно змінений або плату стягнуто.

3. З метою маркетингових послуг телекомунікацій або надання послуг за додаткову вартість, постачальник публічно доступних послуг телекомунікацій може обробляти дані, згадані в статті 1 до тієї міри та ту тривалість, які необхідні для таких послуг або маркетингу, якщо абонент або користувач, якого стосуються ці дані, дав свою згоду. Користувачам або абонентам повинна бути надана можливість відкликати свою згоду на обробку даних руху в будь-який час.

4. Постачальник послуги повинен проінформувати абонента або користувача про типи даних руху, які обробляються, та про тривалість такої обробки з причин, згаданих в частині 2 та, до отримання згоди, з причин, згаданих в частині 3.

5. Обробка даних руху, у відповідності з частинами 1 – 4, повинна бути обмежена особами, які мають повноваження постачальників публічних даних та публічно доступних послуг телекомунікацій, обробляючи рахунки та, які організують рух даних, запити клієнтів, виявлення шахрайства, маркетингові послуги телекомунікацій, або, які надають послуги за додаткову вартість, та повинні бути обмежені до того, що необхідно згідно з метою такої діяльності.

6. Частини 1, 2, 3 та 5 застосовуються без упередження до можливості для уповноважених органів бути проінформованими про дані руху згідно з відповідним законодавством з метою розв'язання спорів, зокрема об'єднаного зв'язку або спорів щодо рахунків.

Стаття 7. Виставлення детального рахунку

1. Абоненти мають право отримувати не детальні рахунки.

2. Держави-члени застосовують національні положення для урегулювання прав абонентів, які отримують детальні рахунки з правом на таємницю телефонуючи користувачів та абонентів,

яким телефонують, наприклад, шляхом забезпечення того, що для кожного користувача та абонента наявні альтернативні методи комунікацій або сплати, які збільшують таємницю.

Стаття 8. Показ та обмеження ідентифікації телефонних та з'єднаних ліній

1. У випадку, коли пропонується показ ідентифікації телефонної лінії, постачальник послуги повинен запропонувати користувачу, що телефонує, можливість, шляхом використання простого та безкоштовного засобу, заборонити показ ідентифікації лінії, з якої телефонують на основі “кожного окремого дзвінка”. Абонент, який телефонує, повинен мати таку можливість на основі “на кожен окрему лінію”.

2. Коли пропонується показ ідентифікації лінії, з якої телефонують, постачальник послуги повинен запропонувати абоненту, якому телефонують, можливість, шляхом використання простого та безкоштовного засобу при доцільному використанні цієї функції, відмовитись від показу ідентифікації лінії вхідних дзвінків.

3. У випадку, коли пропонується показ ідентифікації лінії, з якої телефонують, та коли ідентифікація телефонної лінії показується до того, як дзвінок був встановлений, постачальник послуги повинен запропонувати абоненту, якому телефонують, можливість, використовуючи простий засіб, відхиляти вхідні дзвінки, коли показ ідентифікації телефонної лінії був заборонений користувачем або абонентом, що телефонує.

4. У випадку, коли пропонується показ ідентифікації з'єднаної лінії, постачальник послуги повинен запропонувати абоненту, якому телефонують, можливість, використовуючи простий засіб заборонити показ ідентифікації з'єднаної лінії для користувача, що телефонує.

5. Частина 1 застосовується щодо дзвінків до країн третього світу, які походять із Спільноти. Пункти 2 – 4 застосовуються також до вхідних дзвінків, які походять з країн третього світу.

6. Держави-члени забезпечують те, що у випадку, коли пропонується показ ідентифікації лінії, з якої телефонують, та з'єднаної лінії постачальники публічно доступних послуг телекомунікацій інформують про це та про можливості, викладені у частинах 1, 2, 3 та 4.

Стаття 9. Дані розташування, інші ніж дані руху

1. Коли дані розташування, інші, ніж дані руху, які стосуються користувачів або абонентів мереж публічних комунікацій або публічно доступних послуг телекомунікацій, можуть бути оброблені, такі дані можуть оброблятися тільки тоді, коли вони є анонімними, або із згоди користувачів та абонентів до тієї міри та впродовж того часу, наскільки це необхідно для надання послуги за додаткову вартість. Постачальник послуги повинен проінформувати користувачів та абонентів, до отримання їхньої згоди про тип даних розташування, інших, ніж дані руху, які будуть оброблені, про мету та тривалість обробки та, чи дані будуть передані третій стороні з метою надання послуги за додаткову вартість. Користувачам та абонентам надається можливість відкликати свою згоду для обробки даних розташування, інших, ніж дані руху в будь-який час.

2. У випадку, коли згода користувачів та абонентів була отримана для обробки даних розташування, інших ніж дані руху, користувач або абонент повинен продовжувати мати можливість, використовуючи простий та безкоштовний засіб, тимчасово відмовитись від таких даних для кожного з'єднання з мережею або для кожної передачі інформації.

3. Обробка даних розташування, інших ніж дані руху, у відповідності з частинами 1 та 2 повинна бути обмежена особами, що мають повноваження постачальника мережі публічних комунікацій або публічно доступних послуг комунікацій або до третьої сторони, яка надає послугу за додаткову вартість, та повинна бути обмежена до тієї міри, що є необхідною з метою надання послуги за додаткову вартість.

Стаття 10. Виключення

Держави-члени забезпечують те, щоб були наявні прозорі процедури контролю засобу, яким постачальник мережі публічних комунікацій та/або публічно доступної послуги телекомунікацій може знехтувати:

а. відміна показу ідентифікації лінії, з якої телефонують, на тимчасовій основі, при застосуванні вимоги абонента про виявлення зловмисних або шкідливих дзвінків. В цьому випадку, у відповідності з національним правом, дані, які містяться в ідентифікації абонента, що телефо-

нує, будуть збережені та будуть доступними для постачальника мережі публічних комунікацій та/або публічно доступних послуг електронної комунікації;

в. відміна показу ідентифікації лінії, з якої телефонують та тимчасова відмова або відсутність згоди абонента або користувача на обробку даних розташування, на основі “на кожному лінії” для організацій, які займаються дзвінками в екстрених ситуаціях, та визнані, як такі державами-членами, включаючи агенції примусового законодавства, послуги швидкої допомоги та пожежні бригади, з метою відповіді на такі дзвінки.

Стаття 11. Автоматичне переадресування дзвінків

Держави-члени забезпечують те, що будь-який абонент має можливість, використовуючи простий та безкоштовний засіб, припинити автоматичне переадресування дзвінка третьою стороною на термінал абонента.

Стаття 12. Адресні книги абонентів

1. Держави-члени забезпечують те, щоб абоненти були безкоштовно проінформовані, про те, що їх включили до адресної книги, про мету друкованої або електронної адресної книги абонентів, яка буде доступною публічно та, яку можна буде отримати через послуги запиту в адресній книзі, до якої можуть бути включені їх особисті дані та про будь-яке можливе подальше використання на основі функцій пошуку, які вставлені в електронні версії адресної книги.

2. Держави-члени забезпечують, щоб абонентам надавалась можливість визначити, чи їх персональні дані включені в публічну адресну книгу, і якщо так, то до якої міри ці дані відповідають меті адресної книги, як вказано постачальником адресної книги, та перевірити, виправити або відкликати такі дані.

3. Держави-члени можуть наполягати, щоб вимагалася додаткова згода абонентів на внесення до публічної адресної книги з будь-якою іншою метою, ніж пошук адресних даних осіб на підставі їх прізвища та, в разі необхідності, мінімуму інших ідентифікаторів.

Стаття 13. Непрохані комунікації

1. Використання систем автоматичного дзвінка без людського втручання, факсимільні машини (факс) або електронна пошта з метою прямого маркетингу можуть бути дозволені тільки по відношенню до абонентів, які дали свою попередню згоду.

2. Як відступ від частини 1, де фізична або юридична особа отримують від своїх споживачів їх адресні дані для електронної кореспонденції, в контексті продажу продукту або послуги, у відповідності з Директивою 95/46/ЄС, та сама фізична або юридична особа може використовувати ці адресні електронні дані для прямого маркетингу свої власних подібних продуктів або послуг, за умови, що споживачам ясно та недвозначно дана безкоштовна та легка можливість виступити проти використання електронних адресних даних під час їх отримання та при кожному повідомленні, у випадку, якщо клієнт спочатку не відмовився від такого використання.

3. Держави-члени можуть вживати відповідних для забезпечення того, щоб безкоштовні непрохані комунікації з метою прямого маркетингу в інших випадках, ніж згадані вище в частинах 1 та 2, не були дозволені без попередньої згоди зацікавлених абонентів або поважали абонентів, які не бажають отримувати таку інформацію, вибір між двома опціями повинен бути визначений національним законодавством.

4. У будь-якому випадку, заборонена практика відправки електронної пошти з метою прямого маркетингу, яка приховує або заперечує ідентифікацію відправника, від імені якого здійснена комунікація або без дійсного адресу, на який одержувач може надіслати запит про припинення таких комунікацій.

5. Частини 1 та 3 застосовуються до абонентів-фізичних осіб. Держави-члени забезпечують, у законодавчій структурі Спільноти та належному національному законодавстві, щоб узаконені інтереси абонентів, інших ніж фізичні особи щодо непроханих комунікацій були достатньо захищені.

Стаття 14. Технічні характеристики та стандартизація

1. При впровадженні положень цієї Директиви, держави-члени повинні забезпечити, що підлягає частинам 2 та 3, щоб не обов'язкові вимоги спеціальних технічних характеристик були встановлені до термінального обладнання або обладнання для телекомунікацій, що може перешкоджати місцю обладнання на ринку та вільному руху такого обладнання в середині країни або між державами-членами.

2. У випадку, коли положення цієї Директиви можуть бути впроваджені тільки шляхом вимоги спеціальних технічних характеристик в мережах телекомунікацій, держави-члени інформують Комісію у відповідності до процедури, передбаченої Директивою 98/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22.06.1998 р. про надання інформації в галузі технічних стандартів і правові акти та положення про послуги інформаційного суспільства⁹.

3. Заходи можуть бути прийняті для забезпечення того, щоб можливості термінального обладнання були у відповідності з правом користувачів на захист та контроль використання їх персональних даних, у відповідності з Директивою 1999/5/ЄС та Рішенням Ради 87/95/ЄС від 22.12.1986 р. про стандартизацію в галузі інформаційних технологій та комунікацій¹⁰.

Стаття 15. Застосування деяких положень Директиви 95/46/ЄС

1. Держави-члени вживають законних заходів для обмеження сфери застосування прав та обов'язків, передбачених в статтях 5 та 6, статті 8 частин 1 – 4 та статті 9 цієї Директиви та у випадку, коли такі обмеження становлять необхідний, відповідний та пропорційний засіб в межах демократичного суспільства для гарантування національної безпеки та запобігання, виявлення та переслідування карних злочинів доступу без дозволу до системи телекомунікацій, як згадано в статті 13 частина 1 Директиви 95/46/ЄС. З цією метою, держави-члени можуть вжити законодавчих заходів, які забезпечують право утримання даних на обмежений період, підтвержене на засадах, вказаних в цій частині. Всі заходи, вказані в цій частині знаходяться у відповідності із загальними принципами права Спільноти, включаючи заходи, вказані в статті 6, частини 1 та 2 Договору про Європейський Союз.

2. Положення глави 3 про юридичні засоби захисту, зобов'язання та санкції Директиви 95/46/ЄС застосовуються щодо національних положень, прийнятих згідно з цією Директивою та щодо прав особи, які походять з цієї Директиви.

3. Робоча група із захисту осіб у зв'язку з обробкою персональних даних, заснована статтею 29 Директиви 95/46/ЄС, також виконує завдання, викладені в статті 30 цієї Директиви щодо питань, які охоплює ця Директива, а саме захист прав людини та основоположних свобод та законних інтересів в телекомунікаційному секторі.

Стаття 16. Перехідні домовленості

1. Стаття 12 не застосовується до видань адресних книг, вже вироблених або розташованих на ринку в друкованій або в формі поза-операційного режиму до того, як національні положення, прийняті згідно з цією Директивою, набирають чинності.

2. У випадку, коли персональні дані абонентів у послугах стаціонарної або публічної мобільної голосової телефонії були включені до публічної адресної книги абонентів згідно з положенням Директиви 95/46/ЄС та статті 11 Директиви 97/66/ЄС до того, як набрали чинності національні положення, прийняті згідно з цією Директивою, персональні дані таких абонентів можуть залишатися включеними до цієї публічної адресної книги в її друкованій або електронній версії, включаючи версії з функцією зворотного пошуку, якщо абоненти не вказали іншого, після того, як отримали повну інформацію про мету та опції у відповідності до статті 12 цієї Директиви.

Стаття 17. Перестановка

1. До 31 жовтня 2003 року держави-члени повинні надати чинності положенням, необхідним для виконання цієї Директиви. Вони негайно проінформують Комісію про це.

Якщо держави-члени приймають ті положення, вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуються таким посиланням у випадку їх офіційної публікації.

Методи створення такого посилання затверджені державами-членами.

2. Держави-члени повідомляють Комісії текст положень національного права, які вони приймають у галузі, що підпорядковується цій Директиві та будь-які подальші доповнення до цих положень.

Стаття 18. Перегляд

Комісія подає на розгляд Європейському Парламенту та Раді, не пізніше трьох років після дати, на яку робиться посилання в статті 17 частина 1, звіт про застосування цієї Директиви та його вплив на економічних виробників та споживачів, зокрема щодо положень про непрохані комунікації, беручи до уваги міжнародне оточення. З цією метою, Комісія може вимагати інформацію від держав-членів, яка має бути наданою без неправомірної затримки. Де належить, Комісія подає на розгляд пропозиції щодо змін Директиви, беручи до уваги результати цього звіту, будь-які зміни в секторі та будь-які пропозиції, які можуть вважатися необхідними для покращення ефективності цієї Директиви.

Стаття 19. Скасування

Таким чином, Директива 97/66/ЄС скасовується з набранням чинності дати, затвердженої в частині 1 статті 17. Посилання, зроблені на скасовану Директиву, тлумачаться, як такі, що відносяться до цієї Директиви.

Стаття 20. Набрання чинності

Ця Директива набирає чинності в день її публікації в Офіційному журналі Європейських Спільнот.

Стаття 21. Адресати

Ця Директива адресована державам-членам.
Вчинено у м. Брюсселі, 12 липня 2002 року.

За Європейський Парламент – П.Кох.

За Раду – Т.Педерс.

Офіційний журнал Європейського Парламенту та Ради –
// www.evropa.eu.int/ISPO/legal:

¹ ОЖ № С 365 Е, 19.12.2000, с. 223.

² ОЖ № С 123 Е, 25.4.2001, с. 53.

³ ОЖ № С 113 Е, 14.5.2002, с. 39

⁴ ОЖ № L 281, 23.11.1995, с. 31.

⁵ ОЖ № L 24, 30.1.1998, с. 1.

⁶ ОЖ № L 178, 17.7.2000, с. 1.

⁷ ОЖ № L 91, 7.4.1999, с. 10.

⁸ ОЖ № L 108, 24.4.2002, с. 33.

⁹ ОЖ № L 204, 21.7.1998, с. 37 та ОЖ № L 217, 05.08.1998, с. 18.

¹⁰ ОЖ № L 36.7.1987, с. 31.

~~~~~ * * * ~~~~~